

[SÉBASTIEN CHIÈZE] (MADRID)
AAN [CONSTANTIJN HUYGENS (DEN HAAG)]
8 APRIL 1677
7049

Vervolg op Chièzes brief van 12 augustus 1676 (7029).

Samenvatting: Chièze bericht Huygens over de politieke situatie en het geldgebrek in Spanje.

Door Huygens ontvangen op 27 april 1677. Chièze schreef opnieuw op 12 augustus 1677 (7058A).

Primaire bron: Leiden, Univ. Bibl., Cod. Hug. 34: brief (dubbelvel, 15x21cm, ab | -; autograaf).

Vroegere uitgave: Worp 6, nr. 7049, p. 388: samenvatting.

Namen: Philips Doublet (heer van Sint-Annaland); Christiaan Huygens; Constantijn (V) Huygens; Lodewijk Huygens; Jezus; Johan Joseph van Oostenrijk (Don Juan); Fernando de Valenzuela.

Plaatsen: Gorinchem; Italië; Spaanse Nederlanden; Spanje.

Transcriptie

¹Madrid, le 8 Avril 1677.

Ce n'est pas le moyen d'amasser matière de lettres que d'estre longtems sans escrire, et quoyque ce soit du plus loin qu'il me souviene que je ne me suis donné l'honneur de vous entretenir, Monsieur, je n'en suis présentement que plus embarrassé, et je ne say par où commencer la présente. Toutes les gazettes vous ont prêché les changemens de cette cour, les circonstances de la chute du favory et de l'avènement du Prince *Don Juan*, qui est le Messie attendu pour le salut de cette couronne. Mais cependant qu'il en prépare les remèdes, la gangrène fait chemin et le cœur des Pays-Bas est violemment attaqué. Il est assuré que Son Altesse fait d'icy ce qu'elle peut, et que depuis sa venue, il s'y est fait beaucoup de miracle, mais le plus nécessaire, c'est d'amasser de l'argent pour sauver l'Italie et les Pays-Bas, et tout est si espuisé en Espagne, que c'est une pitié.

Je m'engage cependant, Monsieur, à *discurrir melancolico* et vous ne devez pas vous en estonner dans l'abandonnement où je suis de tous mes anciens amys. Je n'entens plus parler | b | de *los Cristianos, Luysos y Anelantes*, et je n'ose pas demander de leurs nouvelles *all' Illustrísimo Señor Padre*, de peur de ne l'irriter *contra gente tan olvidada*. Si vous trouvez pourtant bon de m'en faire savoir que ce soit, s'il vous plaît, sans leur tesmoigner la curiosité que j'en ay, car ces Messieurs prendroient la chose à leur avantage.

Tout de bon, Monsieur, je suis extrêmement en peine de l'estat *del Señor Don Cristiano*, que vous me représentiez en dernier lieu, assis à vostre table, mangeant en homme sain, et parlant en malade; de ce cher enfant, qui ne sayt pas pleurer; et du succes des procez du brave Drossard de Gorcum. Enfin, c'est une estrange desmangeson que la mienne, d'aller apprendre de vos nouvelles et bien ardente la prière que je fais au ciel pour cette paix qui viendrait ouvrir le chemin.

Vertaling

Madrid, 8 april 1677.

Het is niet mogelijk om stof voor brieven te verzamelen behalve door lange tijd niet te schrijven, en hoewel het langer geleden is dan ik mij herinner dat ik de eer had contact met u te hebben, mijnheer, ben ik op dit ogenblik alleen maar in nog grotere verlegenheid en weet ik niet waarmee ik deze brief moet beginnen. Alle kranten hebben u de veranderingen aan dit hof verkondigd: de omstandigheden van de val van de ²gunsteling en de troonsbestijging van ³*Don Juan*, die de lang verwachte Messias is voor het heil van deze kroon. Maar terwijl hij de genezing ervan voorbereidt, vindt het koudvuur zijn weg en wordt het hart van de [Spaanse]

1. Ontvangstnotitie van Huygens: <R 27 Aprilis 1677.>.

2. Fernando de Valenzuela (1636-1692).

3. Johan Joseph van Oostenrijk.

Nederlanden hevig aangevallen. Het staat vast dat Zijne ⁴Hoogheid hier doet wat hij kan en sinds zijn aantreden heeft hij al vele wonderen verricht, maar het meest noodzakelijke is geld te verzamelen om Italië en de [Spaanse] Nederlanden te behouden, maar alles in Spanje is zo uitgemergeld dat het deerniswekkend is.

Ik ben intussen bezig ⁴melancholiek rond te lopen,⁴ mijnheer, hetgeen u niet zou moeten verbazen nu ik door al mijn oude vrienden in de steek wordt gelaten. Ik hoor niets meer van ⁴lieden als Christiaan [Huygens], Lodewijk [Huygens] en ⁵Sint-Annaland,⁴ en ik durf hun doorluchtige vader niet om nieuws over hen te vragen, uit vrees dat hij zich ergert over ⁴zulke nalatige mensen.⁴ Mocht u toch besluiten mij iets, wat dan ook, te laten weten, [doe dat dan], alstublieft, zonder hen mede te delen dat ik er nieuwsgierig naar ben, want deze heren zouden dat tot hun voordeel kunnen aanwenden.

Toch maak ik mij zeer ongerust, mijnheer, over de gezondheid ⁴van de heer Christiaan,⁴ waarvan u mij de laatste keer een beeld gaf, aan uw tafel gezeten, etend als een gezond man en sprekend als een zieke; over dat lieve ⁶kind dat niet kan huilen; en over de afloop van het proces van de dappere ⁷drost van Gorinchem. Enfin het is een vreemd verlangen dat ik heb: nieuws van u te zullen vernemen, en zeer vurig de bede tot de hemel om deze vrede, die de weg zou plaveien.

4. Johan Joseph van Oostenrijk.

5. Philips Doublet.

6. Constantijn (V) Huygens.

7. Lodewijk Huygens.